

Radni tim za galerije

- sastanak je održan u Puli, 24. siječnja
- sastanku su prisustvovali Gorka Ostojić Cvajner, Tomislav Brajnović, Mladen Lucić, Silvo Šarić i Davor Mišković

Vizualne umjetnosti u Hrvatskoj djeluju unutar fragmentiranog organizacijskog i vrijednosnog sustava. Ova situacija generira čitav niz problema za umjetničku produkciju, tržište umjetnina, poptoru iz javnih fondova i, naravno, za muzejsko-galerijsku djelatnost. U tom smislu nužno je uvođenje reda, odnosno stvaranje koherentnog sustava suvremene vizualne umjetnosti koji će korespondirati sa sličnim sustavima izgrađenim u drugim europskim zemljama. Kada govorimo o istom sustavu u Istri, tu se prije svega suočavamo s problemom disproporcije između broja umjetnika i broja galerija odnosno uopće izlagačkih prostora. Činjenica je da u Istri djeluje vrlo malo galerija, da privatne galerije vrlo teško opstaju zbog nepostojanja tržišta umjetnina, a ne postoji ni izgrađeni sustav otkupa umjetnina od strane javnih ustanova ili privatnih (i korporativnih) kolekcionara. Velik je problem i nedostatak stručnog osoblja koji bi se bavili galerijskom djelatnošću, ili uopće vizualanom umjetnošću. Nedostaje i refleksija o umjetničkom radu. Mediji slabo i/ili nekvalitetno prate događaje iz suvremene vizualne umjetnosti i posve nedostaju kritički tekstovi.

Navedeni problemi dodatno su potencirani činjenicom da je kultura nisko vrednovana u društvu. Kultura je ponekad i prepoznata kao pokretač razvoja, npr. u turizmu, ali se i nadalje ne ulaže u kulturu. Tako npr. turistička industrija minimalno izdvaja za kulturu i još uvijek ne postoji neki razrađeni sustav povrata sredstava iz turističkog u kulturni sektor. Problem je još teži kada izdvojeno analiziramo odnos prema suvremenoj vizualnoj umjetnosti.

Opisano stanje ukazuje na žurnu potrebu za stvaranjem sustava u kojem će se razvijati djelatnost vizualne umjetnosti. Radni tim je izdvojio nekoliko prioritetnih područja u kojima bi trebalo djelovati. Jedna od ključnih potreba je stvaranje informacijskog sustava koji bi povezao postojeće elemente u koherentnu cjelinu tako da se uopće dobije pregled postojećeg stanja i da se olakša komunikacija i suradnja među postojećim akterima u vizulanim umjetnostima. Nije nužno da se uspostavlja zaseban informacijski servis nego je potrebno stvoriti informacijski servis za kulturu koji će kontinuirano ažurirati podatke. Za vizualne umjetnosti od iznimnog je značaja podizanje kvalitete programa u gradovima i općina na području istarske županije. Programi lokalnih manifestacija često su ispod svakog zamislivog estetskog kriterija. Osim toga, i na organizacijskoj razini postoje veliki problemi jer je nedovoljna suradnja između županije, gradova i općina. Zbog toga je bi bilo dobro uspostaviti određenu koordinaciju između jedinica lokalne samouprave koja bi dovela do pomaka u organizaciji i kvaliteti programa. Pitanje stručnog osoblja koje kronično nedostaje u vizualnim djelatnostima moguće je riješiti samo razvijanjem sustava stipendija za specijalizirane studije i otvaranjem mogućnosti zapošljavanja. U izdavaštvu u području vizualnih umjetnosti situacija je dobra, ali i tu ima prostora za pomake nabolje jer je trenutno financijska potpora izdavačima monografija nedovoljna što rezultira predugim trajanjem procesa izrade monografija i, posljedično, sporim ritmom izlaženja. Pa ipak, u Istri je izdano 25 monografija likovnih umjetnika. No, u izdavaštvu nedostaju povjesne sinteze, istraživanja i radovi o umjetnosti od 50-tih godina naovamo. Kada govorimo o međunarodnoj suradnji, mišljenje Radnog tima je da bi međunarodnu suradnju trebalo znatno unaprijediti i u tu svrhu predlažu osnivanje Vijeća za međunarodnu suradnju na razini Istarske županije. Ovo Vijeće trebalo bi rapolagati financijskim sredstvima namjenjenim isključivo za međunarodnu suradnju. Osnivanjem Muzeja suvremene umjetnosti Istre pokušava se odgovoriti na neke od temeljnih problema s kojima je suočena djelatnost suvremene vizualne umjetnosti. To se prije svega odnosi na produkciju jer Muzej je zamišljen i kao produkcijsko središte koje će umjetnicima pružiti mogućnosti za produkciju radova.

Osim toga, Muzej će otvoriti i prostor za istraživanja suvremene vizualne umjetnosti i publikaciju radova na tu temu. Naravno, osnovna djelatnost Muzeja je ona izložbena te će Muzej imati važnu zadaću ispunjavanje praznina u izložbenoj djelatnosti organizacijom tematskih, problemskih i samostalnih izložbi. Sljedeće važno pitanje, je ono koje se odnosi na honoriranje rada umjetnika. Naime, uobičajeno je da umjetnici za svoj rad ne dobijaju honorare i ovdje je također potrebno razraditi sustav koji bi umjetnicima omogućio izjednačavanja sa statusom drugih umjetničkih profesija. Iako se ovdje radi o problemu koji je potrebno rješavati na nacionalnoj razini Radni tim je mišljenja da je potrebno dati podršku inicijativama koje smjeraju na rješenje ovog problema.

Iz navedene rasprave kristalizirala su se dva strateška cilja koja je potrebno ostvariti u narednom razdoblju:

1. Poticaj stvaranju izlagačkih prostora

- ovaj cilj uključuje potporu Muzeju suvremene umjetnosti Istre i izgranji adekvatnog prostora za ovu instituciju, potporu izlagačkim prostorima i galerijama koje djeluju u sastavu Pučkih otvorenih učilišta, gradskim galerijama i privatnim galerijama (i razvijanje sustava kriterija prema kojima je moguće dobiti financijsku podršku), razvijanje sustava stipendiranja za stručno osoblje koje će voditi ove izlagačke prostore ili će raditi u komplementarnim djelatnostima

2. Stvaranje informacijskog sustava

- ovaj cilj uključuje uspostavljanje koordinacije između županije, gradova i općina te svih aktera koji djeluju u području suvremene vizualne umjetnosti; uspostavljanje informacijskog servisa na webu (npr. kulturnog istarskog portala), informiranje o natječajima, edukaciju iz kulturnog menadžmenta, pružanje konzultativnih usluga prilikom prijave na natječaje

Zapisnik sastavio Davor Mišković